

SOVE viering 3 maart 2018 Waarlijk God en waarlijk mens- Tineke Werner.

Leer en leven, leven en leer. Godsdienst in een notendop. Leer en leven. Een onverbreeklijk tweetal. Ze kunnen elkaar immers niet missen. Ik focus me graag op het leven. Leven in Godsnaam, fantastisch. Maar ik heb de leer nodig om me uit te leggen wat dat is, leven in Gods naam. Anders zou het kunnen ontsporen. Dan zou ik alles wat mij uitkomt onder Gods noemer kunnen brengen. Alsof alles wat een mens wil en doet past bij een leven in Gods naam. Mijn buurman focust juist op de leer. Denken over God, lezen over God, de woorden van God bestuderen, uitpluizen wat Jezus echt gezegd heeft, fantastisch. Een boeiend en zinvol bezig zijn. Maar wanneer die leer niet geleefd wordt blijf je steken in woorden en ontbreken de daden. Kaj Munk drukt zich scherp uit in zijn opstel

bijzonders betekenen voor het De leer. Klinkt niet zo sympathiek voor veel mensen. Zo kerkelijk, zo hiërarchisch, zo dogmatisch. Leer: ik neem het heel ruim, van de Bijbel tot de regels zoals deze gegroeid zijn in de geschiedenis van het christendom. Gods woorden en de uitleg daarvan om mensen de weg te wijzen in hun leven, zo zou ik het heel breed willen omschrijven. De weg in het leven. Soms lijkt de leer zich vooral te richten op de dood, beter nog: op het leven na de dood. Hoe verkrijg je dat? Wat moet je ervoor doen? En dan ontwikkelt er zich een hele leer over de verzoening door het bloed van Jezus, en gaandeweg dwalen we weg uit het leven en richten ons vooral op de dood en het hemels leven na de dood. En dan vertrekt de hemel van de aarde, wordt tot een hemel - hiernamaals. Wanneer de verzoening door het lijden en sterven van Jezus zo belangrijk is moeten we natuurlijk ook wel zeker weten dat Jezus dat ook kan, daartoe ook bevoegd is. Jezus, de centrale figuur in die nieuwe beweging, door wiens lijden en sterven wij gered worden, hij moest dan toch zeker God zijn om ons te kunnen redden, maar dan toch ook mens om echt te kunnen lijden, anders zou het niet tellen. En zo werd de joodse man Jezus tot God en mens, ongemengd, onveranderd, ongedeeld, ongescheiden. Jezus. Hoeksteen en steen des aanstoots, middelpunt en breekpunt. Wie ben jij nu? God? Mens? Dogma? Vragen die blijven spelen, we tobben erover, al twintig eeuwen lang. Jezus, ooit een levend mens. Een mens die anderen kon bezielen, een bijzonder mens. Dat moet wel, anders was hij allang verdwenen in de golven van de tijd. Jezus, de joodse man die zo leefde dat zijn volgelingen door de grenzen van het joodse leven heen braken en de wereld introkken. Ze moesten wel want ze hadden een woord voor de wereld. Voor de wereld waarin heersers vrij spel hebben, waar een mensenleven niet telt. De wereld waarin wapens regeren en geld en positie een vrijbrief zijn voor elk gedrag. De wereld waarin eigenbelang hoogtij viert, waar de national rifle association volksvertegenwoordigers gijzelt, de cacao-boer ten onder gaat omdat wij uit zijn op een koopje, fabrikanten weggelaten met vervalste meetresultaten. In die wereld moeten Gods woorden zoals Jezus deze heeft gesproken en gedaan klinken. De duisternis moet verlicht, het onrecht moet stoppen, Gods rijk van vrede en rechtvaardigheid komt eraan. Luister, hoor, keer u om, doe mee. Jezus, een mens geroepen om Gods woord van ommekeer, van een leven naar Gods regels, een leven van recht en gerechtigheid, te verkondigen onder de mensen in zijn land. Geroepen. Hoor:

verschijnt hem in een droom de engel Gabriel met een boekrol in zijn hand en leest hem het lied van de dienstknecht voor met die woorden over gerechtigheid voor velen. Jezus prevelt ze mee, hij

kent ze uit het hoofd. Dan vraagt de engel: Hier ben ik , zegt Jezus. Weet jij de weg naar dat land gerechtigheid? vraagt de engel Gabriel. Eerst door de zee en dan door de woestijn , zegt Jezus. En al die honger en dorst en blaren op je voeten? Pijn , zegt Jezus, En als je onderweg doodgaat, door een giftige slang gebeten of van uitputting? vraagt de engel. Als het land maar echt bestaat , zegt Jezus. En de engel midrasj, een klein uitlegverhaaltje, gevonden bij Huub Oosterhuis. Zo zou het gegaan kunnen zijn. Jezus kiest ervoor om dienstknecht te zijn, dienstknecht van God en van de mensen. Om Gods woord van bevrijding, van heil, te spreken en te doen aan armen, gebrokenen van hart, gevangenen, treurende. Om het land van vrede en gerechtigheid dichterbij de mensen te brengen. Jezus kiest. Hij kiest voor dat visioen van het land van vrede en gerechtigheid en leeft uit dit visioen tijdens zijn omzwervingen in Israel. Nu is hij op weg naar Jeruzalem om daar het Pascha te vieren. Onderweg gaat hij met drie leerlingen een berg op om daar bij God te zijn. Dan en daar zien de leerlingen door zijn gewone uiterlijk van alledag iets van het visioen dat in hem leeft, een afglansing van de rechtvaardige mens. Dan en daar verschijnen Mozes, de man van de uittocht en de wet, en Elia, de man die de wet vasthield in de zware dagen van Achab en Izebel, en zij bemoedigen hem, troosten hem, houden hem vast.

Stilaan wordt onontkoombaar duidelijk wat het betekent om te leven vanuit het visioen van een rechtvaardige wereld. Dat visioen is een bedreiging voor machthebbers, voor de status quo van de gevestigde orde, voor hen die vet worden van wapens en onrecht. Zijn keuze voor dit leven brengt hem aan het kruis, in het graf. Weggewist, uitgegomd, verwaaid als een blad in de wind. Maar Jezus gelooft: mijn leven zal eindigen, maar het visioen blijft bestaan; het lichaam kan gedood maar het licht van het visioen blijft schijnen. De leerlingen begrijpen het niet. Tot het zover is. En dan durven zij het aan om aan dit vertrouwen van Jezus woorden te geven in hun verhalen over hem. Zij schrijven dat God dit leven beaamt door het te doen opstaan uit de dood. En zij geven zijn woorden door tot de uiteinden van de aarde. Jezus, wie ben je? Profeet, dienaar van God en mensen. Mensenkind gedragen door God in zijn leven en sterven. Mensenkind, volop en voluit. Waarlijk mens die kiest voor een leven in Gods naam, die vasthoudt aan die keuze dwars door alles heen. Waarlijk mens in zijn uitstraling, in zijn woorden en daden die mensen inspireren tot op de dag van vandaag. Mens zoals God de mens bedoeld heeft in dat prachtige verhaal van de schepping: God scheidt de mens naar zijn beeld, naar het beeld van God is de mens geschapen. Jezus, waarlijk mens. En in dit mens zijn, dit beeld van God zijn licht ook iets van God op. God wordt zichtbaar in dit mensenleven. We ontmoeten God in dit mensenkind. Jezus waarlijk mens die de ware God openbaart. Dat maakt Jezus in mijn ogen niet, nooit, tot God zelf. Maar door hem en in hem ontmoeten we God. Jezus, mensenkind, kind van God. Messias, zeker, een gezalfde van God, een mens met een missie. Leven en leer, leer en leven. Bij Jezus vallen ze samen: hij leert wat hij leeft en hij leeft wat hij leert. Hij leert dat we God moeten liefhebben boven alles en hij leeft die liefde ook. Hij leert dat we onze naasten moeten liefhebben als onszelf en hij leeft die liefde ook. Leer en leven, ze kunnen niet zonder elkaar. Mogen wij voor de leer steeds terugkeren naar de bron, naar Gods woord zoals dat gesproken is tegen zijn volk. Zodat we vanuit de zuiverheid van die bron kunnen leven, leven in Gods naam. AMEN